

**BACHELOR IN DE ONTWERP - EN
PRODUCTIETECHNOLOGIE**

Rapport Onderwijspegel

Inhoud

1. OPZET VAN DE ONDERWIJSSPIEGEL	3
2. ALGEMENE CONCLUSIES VAN HET PANEL	4
3. BESPREKING PER THEMA	5
3.1. Niveau 6 en professionele oriëntatie	5
3.2. Focusthema: Profiel van de opleiding	6
3.3. Focusthema: Zelfregulerend leren	7
3.4. Focusthema: Onderzoek en onderwijs hand in hand	9
4. AMBITIES VAN DE OPLEIDING	11
5. BIJLAGEN	12
5.1. Samenstelling panel	12
5.2. Programma bezoek	12
5.3. Beoordeling niveau 6 Vlaamse kwalificatiestructuur en professionele oriëntering	13
5.4. Descriptoren van het Vlaams kwalificatiekader niveau 6	15

1. Opzet van de Onderwijsspiegel

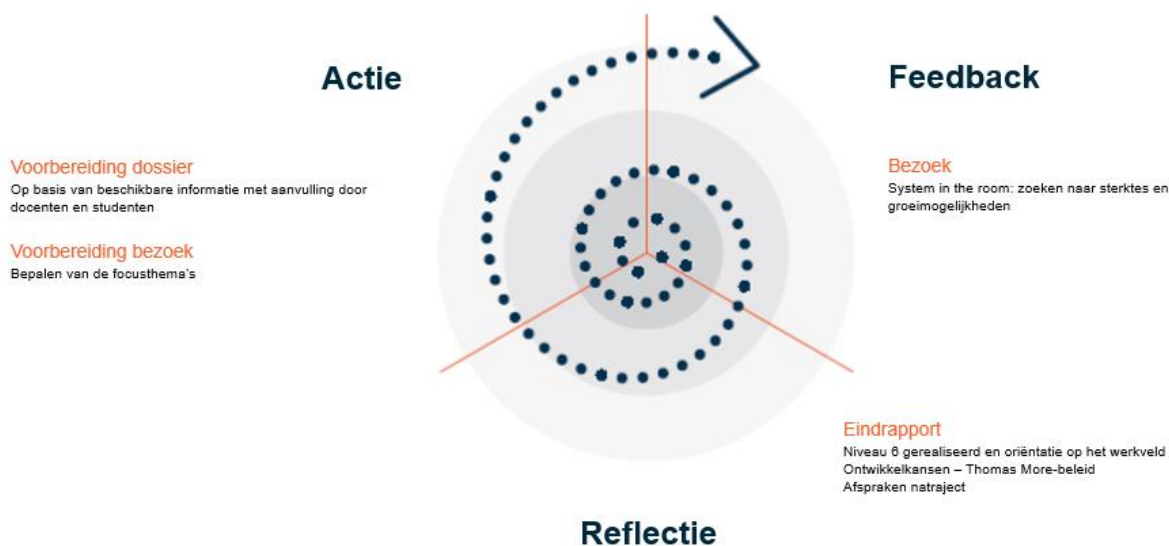
LEESWIJZER

Het verslag start, na een schematische weergave van het proces van de onderwijsspiegel (in punt 1), met de algemene conclusies van het panel (punt 2).

De bespreking per thema (punt 3) helpt om die conclusies te kaderen en te stofferen. Mede op basis van de resultaten van de onderwijsspiegel heeft de opleiding haar ambities geformuleerd (punt 4).

De bijlagen geven extra informatie over de samenstelling van het panel, het programma van het locatiebezoek en de manier waarop we het niveau 6 van de Vlaamse kwalificatiestructuur hebben beoordeeld.

PROCES VAN DE ONDERWIJSSPIEGEL

Actie	Feedback	Reflectie
<p>Vorbereiding dossier</p> <p>Op basis van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leeswijzer - opleidingsplannen - documenten curriculum - documenten bachelorproef - bevragingen - Producten van toetsing eindniveau - dashboard Thomas More - ECTS-fiches <p>Vorbereiding bezoek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thema's: profiel van de opleiding, zelfregulerend leren, onderwijs en onderzoek hand in hand - Niveau 6 	<p>Bezoek</p> <p>Datum: 18 april 2024</p> <p>Panel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elfriede Heinen - Peter Perremans - Tom Van Beneden - Ottelien Janssen - Ilse Van de Plas 	<p>Eindrapport</p> <p>Rapport: 7 mei 2024 Bespreking: 7 juni 2024</p>

2. Algemene conclusies van het panel

Na het bezoek concludeert het panel dat de opleiding het niveau 6 realiseert met de vereiste professionele oriëntatie. Met betrekking tot het duurzame karakter van de eindtoetsing ziet het panel aanbevelingen, sterktes en ontwikkelkansen.

Tijdens het bezoek zijn enkele zaken het panel opgevallen als zeer sterk:

- Het panel ziet tijdens de gesprekken enthousiaste studenten en afgestudeerden. Aanvullend ziet het panel gedreven docenten.
- Docenten en studenten hebben een nauwe band. Dit ziet het panel terugkomen in de sterke communicatie die de opleiding hanteert en die studenten weten te waarderen.
- De vrije beschikbaarheid van leerruimtes, zoals labo's en praktijkruimtes met hoogtechnologische apparatuur, acht het panel sterk. Het geeft blijk van een sterk vertrouwen van de opleiding in de studenten.
- Tijdens de dag heeft het panel met docenten gesproken die een open en lerende houding aan de dag brachten. Daarbij ziet het panel dat docenten duidelijk weten waar ze naartoe willen met de opleiding.

“Afstudeerders hebben een brede basis waar tijdens de stage aan verder gewerkt kan worden. De technisch-theoretische kennis is erg sterk. Ze leren snel bij op korte periode en zijn dan klaar om aangeworven te worden.” (werkveldpartner)

Een overzicht van de voornaamste conclusies wordt hieronder weergegeven.

De opleiding heeft een helder profiel, waarbij ze inzet op twee tracks, de Industrial track en de Design track, wat als erg sterk wordt ervaren door alle stakeholders. De opleiding heeft een goed curriculum dat de breedte bewaakt en inspeelt op de noden van het werkveld. Afgestudeerden hebben een brede basis en kunnen ingeschakeld worden voor het volledige proces, van ontwerp tot productie. Ondanks dit heldere profiel blijkt de opleiding te weinig gekend bij studiekeziers. Ook de positie van de opleiding op de leerladder is niet even duidelijk. Het panel ziet ontwikkelkansen voor de opleiding om meer contacten te leggen met bedrijven en in te zetten op samenwerkingen waarbij ook secundaire scholen betrokken worden. Op deze manier kan de opleiding haar profiel bij studiekeziers duidelijk krijgen.

Met betrekking tot het zelfregulerend leren ziet het panel meerdere sterke punten. Zo wordt uit het gesprek duidelijk dat individuele docenten verschillende initiatieven ondernemen om zelfregulerend leren te stimuleren en vorm te geven binnen hun eigen OPO. Het panel ziet nog wel kansen om dit structureel vorm te geven op het niveau van de opleiding en hiervoor een kader te ontwikkelen. Docenten geven immers aan dat hen dit zou helpen en tonen een grote bereidheid om hier aan bij te dragen.

Het panel ziet dat de opleiding oog heeft voor de afstemming tussen onderzoek en onderwijs. Zo zijn er binnen de opleiding meerdere OPO waarin de student een onderzoekende en kritische grondhouding krijgt aangeleerd. Het panel ziet een ontwikkelkans om deze aspecten meer te expliciteren binnen het curriculum. Om resultaten van onderzoek gestructureerd te integreren in het onderwijs, ziet het panel een meerwaarde in de organisatie van initiatieven waarbij onderzoekers de kans krijgen om hun onderzoek en resultaten voor te stellen aan de opleiding. Tevens adviseert het panel de opleiding om de samenwerking met andere hogescholen, alumni en werkveld op te starten en/of nog duurzamer te maken.

3. Bespreking per thema

3.1. Niveau 6 en professionele oriëntatie

Het panel stelt vast dat de opleiding het **niveau 6 realiseert** met de juiste professionele oriëntatie. Enkele vaststellingen staven dit oordeel:

- Studenten, alumni en werkveld zijn erg tevreden over de opleiding. Dit kan het panel terugvinden in het informatiedossier, uit de werkveldbevraging en uit de gesprekken;
- Studenten beschikken over een goede en degelijke basis om te starten in het werkveld. Het panel ziet dat hen dit in staat stelt om snel te leren en mee te zijn met nieuwe verwachtingen.
- Alumni geven aan dat ze startbekwaam zijn. Het werkveld beaamt dit en geeft aan dat ze op regelmatige basis afstudeerders rechtstreeks na afstuderen aanwerven;
- De opdracht die studenten realiseren binnen het OPO Bachelorproef, waarin het eindniveau getoetst wordt, zit op niveau 6;
- De opleiding zet in op belangrijke evoluties in het veld. Dit ziet het panel ondermeer terug in de investeringen in de infrastructuur en de connectie met het onderzoek in het domein;

Het panel heeft op het vlak van het duurzaam karakter van de eindtoetsing een aantal **positieve punten** gezien.

De opleiding beschikt over een **goed gedocumenteerd beoordelingsinstrumentarium** dat het panel erg sterk acht. Er zijn immers overzichtelijke documenten met criteria en rubrics. Dit instrumentarium voorziet de studenten van bij de start van uitgebreide en duidelijke informatie over hoe de beoordeling plaatsvindt. Studenten beamen dat er vanaf de tweede fase informatiemomenten en documenten zijn om hen voor te bereiden op het OPO “Bachelorproef”.

Docenten geven in het gesprek aan dat ze de leerresultatenmatrix een waardevol instrument vinden. Voor hen is het opstellen van de leerresultatenmatrix een formalisatie van wat er reeds informeel gebeurde. Immers ligt de kracht van deze matrix voor docenten in het gemakkelijker kunnen afstemmen van leerinhouden op elkaar. Het panel ziet wel dat deze nieuw en recent is en geeft graag de ontwikkelkansen mee om deze als rode draad en instrument in te zetten in de opleiding.

Het panel waardeert de documentatie die de opleiding hanteert naar alle stakeholders toe. Ook de nauwe band met de stakeholders erkent het panel als waardevol. Tijdens de gesprekken geeft het werkveld aan dat ze goed geïnformeerd worden vanuit de opleiding. Hierop heeft de opleiding dit academiejaar duidelijk ingezet, wat wordt (h)erkend door de werkveldpartners.

“Er zijn tussentijdse gesprekken die heel verhelderend zijn. Dan is het duidelijk of we in de goede richting zitten. Ze geven duidelijkheid om bij te sturen.” (werkveld)

Het panel apprecieert de wijze waarop de bachelorproef vormgegeven wordt: een stage, een product, een scriptie, een presentatie. Dit is een waardevolle manier van geïntegreerd toetsen. Studenten krijgen een relevante vraag vanuit het onderzoek of de bedrijfswereld. Op basis van een literatuurstudie en de stage moeten ze een oplossing vinden voor het probleem. Studenten ontwikkelen een product en stellen dit voor aan een eindjury. De juryleden komen zowel uit het werkveld als uit het docententeam. Er wordt getracht om een heterogene jury samen te stellen. Er is een briefing voorzien voor de voorzitter en bij aanvang van de presentaties wordt het kader nog eens overlopen. Het werkveld beaamt dat dit een sterk concept is, maar geeft mee dat voor sommige projecten twaalf weken stage erg veel druk legt.

“De jury bestaat uit een groot panel met meerdere expertises, om onafhankelijker te kunnen kijken naar student.”(docent)

“Na de presentatie mag de bedrijfspromotor nog het woord nemen en aanvullingen doen. Deze krijgt ook de vraag of hij de student zou aannemen.”(docent)

Het panel heeft ook nog enkele **aanbevelingen** om het **duurzaam karakter** te versterken:

Het panel stelt vast dat het leerresultatenkader (leerresultatenmatrix) nog erg recent is en het gebruik ervan nog verder geïmplementeerd moet worden. Het panel adviseert het beoordelingskader dat gehanteerd wordt, bv. de rubrics van bachelorproef, te aligneren op de leerresultatenmatrix. Aanvullend komt uit de gesprekken naar voor dat soft skills als onmisbaar worden ervaren door het werkveld en het panel adviseert om deze een duidelijkere plaats toe te kennen in de beoordeling en het gehanteerde beoordelingsinstrumentarium.

“Je kan enkel iets leren als je de juiste soft skills hebt: beleefd, aan afspraken houden,...” (werkveld)

Binnen de leerresultatenmatrix wordt het verdiepende niveau gedefinieerd. Het panel vindt dit niveau echter niet terug in de beoordelingscriteria die de opleiding hanteert om het eindniveau te bepalen in het OPO “Bachelorproef”. Het panel adviseert de opleiding om dit op alle niveaus herkenbaar te maken en te implementeren.

Het panel stelt uit haar vooronderzoek vast dat de evaluatieactiviteiten over de verschillende examenkansen heen binnen het OPO “Bachelorproef” niet uniform zijn. Zo merkt ze op dat er bij de eerste examenkans een bepaalde weging toegekend wordt in het eindresultaat voor de beoordeling van de stage door de bedrijfsmentor en de administratie door de student. Bij de tweede examenkans worden deze 2 subitems niet meer meegenomen bij de berekening van het totale cijfer voor het OPO. Het panel adviseert de opleiding om de evaluatieactiviteiten in eerste en tweede examenkans te uniformiseren, zodat er garantie is dat alle DLR getoetst worden ongeacht de examenkans.

Het panel spreekt graag het **vertrouwen** uit in de opleiding dat ze aan de slag gaat met bovenstaande aanbevelingen. Het panel merkt immers dat de opleiding reeds met verschillende elementen die aansluiting vinden bij deze aanbevelingen aan de slag is.

Naast bovenstaande aanbevelingen en sterkes ziet het panel ook nog een belangrijke **ontwikkelkans** voor de opleiding. Zo ziet ze doorheen alle focusthema's een rode draad: het creëren van een visie en kader met betrekking tot deze focusthema's, alsook voldoende naar buiten treden (buiten de eigen opleiding) om niet het warm water terug uit te vinden.

3.2. Focusthema: Profiel van de opleiding

De opleiding Ontwerp- en productietechnologie wil graag helder krijgen wat het gewenste toekomstige profiel van de opleiding is. Ze zoekt inzichten bij alle stakeholders en wil een duidelijk beeld krijgen waar de opleiding haar eigen accenten moet leggen.

Tijdens de gesprekken komen de **sterke punten** van de opleiding naar voor. Het panel ziet dat de opleiding op dit moment haar profiel helder heeft en dat het team ook weet welk profiel ze in de markt moet zetten. De keuze voor de twee tracks, nl. de design en de industrial track, speelt hierop in. Het werkveld en de

studenten bevestigen dat de keuze voor deze tracks een sterk punt is. Hiermee speelt de opleiding in op de noden en wensen van het werkveld en krijgen studenten de kans zich verder te specialiseren. Het panel merkt op dat met het aanbieden van de design track de opleiding nieuwe profielen aantrekt. Het creatieve aspect lijkt in de design track een pluspunt te zijn voor studiekeizers.

Het panel ziet ook dat het curriculum van de opleiding goed is afgestemd op de noden van het werkveld. Afgestudeerden hebben een brede basis en kunnen ingeschakeld worden voor het ganse proces, van ontwerp tot product. Studenten en werkveld geven aan dat de nodige theoretische en technische kant voldoende aan bod komt in de opleiding,

---

“Ik zie hier de profielen die wij nodig hebben in ons bedrijf. Ik ben fan van de opleiding, zeker met de verschillende tracks!” (werkveld)

Ondanks dat de opleiding het profiel helder heeft en het aanbieden van de twee tracks een goede keuze is, blijkt de opleiding te weinig gekend bij studiekeizers. Dit maakt dat de instroomcijfers eerder laag zijn terwijl het werkveld duidelijk nood heeft aan deze profielen. Docenten geven als één van de oorzaken aan dat het aantal technisch geïntereerde studierichtingen in het secundaire onderwijs is afgenomen door de modernisering.

Uit de gesprekken ziet het panel dat de opleiding bij studiekeizers onvoldoende gekend is. Toekomstige studenten kennen het volwaardige karakter en de eigen plek die de opleiding op de leerladder inneemt, niet. Ook is het onderscheid tussen “Productontwikkeling” (niveau 7) en “Ontwerp- en productietechnologie” (niveau 6) niet altijd even helder. Eens gekend, zijn studenten erg enthousiast, wat duidt op een duidelijke meerwaarde voor studiekeizers om een concreet beeld te krijgen over de inhoud van de opleiding.

De opleiding is nu precies een hogeschoolversie van “Productontwikkeling”. Er moet meer focus op het eigen ding, de opleiding is geen waterval van “Productontwikkeling”. (student)

Het werkveld geeft op zijn beurt in het gesprek aan dat secundaire scholen gemakkelijker bedrijfsbezoeken doen dan bezoeken aan instellingen voor hoger onderwijs. Het panel ziet er een meerwaarde in om te zoeken naar samenwerking met het werkveld om zo naamsbekendheid te krijgen voor de opleiding. Daarbij stimuleert ze de opleiding om blijvend in te zetten op de bekendheid van de opleiding voor potentiële studiekeizers.

“Studenten komen vaak pas hier na andere eerste opleiding. [...] Er is minder natuurlijke flow.” (docent)

3.3. Focusthema: Zelfregulerend leren

De opleiding Ontwerp- en productietechnologie wil studenten begeleiden om hun leerproces volledig in eigen handen te nemen om zo uit te groeien tot zelfstandige en kritische afgestudeerden die volledig klaar zijn voor het werkveld. De opleiding ervaart het als een uitdaging om studenten te motiveren aan zelfreflectie te doen over waar ze zich bevinden in dit leerproces. Ze zoekt inzichten om studenten te helpen komen tot een optimaal evenwicht tussen contactonderwijs en zelfstandige leermomenten. Ze

vraagt het panel om actief mee te denken hoe het zelfregulerend leren verhoogd kan worden zonder hier bijkomende evaluatiemomenten aan te koppelen.

Het panel merkt tijdens het gesprek op dat er meerdere uitdagingen zijn. De instroom van de opleiding Ontwerp- en productietechnologie is erg divers. Hierdoor is de voorkennis van de startende studenten sterk verschillend en vereist dit een gedifferentieerde aanpak binnen de OPO. Daarnaast wordt van studenten verwacht om voor meer praktisch gerichte OPO voorbereid naar de les te komen, zodat de contacttijd maximaal gebruikt kan worden. Docenten bieden ondersteunend materiaal aan, maar studenten zijn zelf verantwoordelijk om hiermee aan de slag te gaan.

“De verantwoordelijkheid ligt bij student zelf. Video’s zijn wel meerwaarde, maar ze zijn geen tweerichtingsverkeer. Je hebt geen mogelijkheid om vragen te stellen. Tijdens lessen op de campus gaat dit veel ruimer.” (student)

Tijdens de gesprekken hoort het panel enkele sterktes aan bod komen. Zo ervaart het panel dat er verschillende losse initiatieven zijn die docenten ondernemen i.f.v. zelfregulerend leren. Het panel acht het sterk dat docenten hier initiatief toe nemen. Daarbij aansluitend voelt het panel een grote motivatie bij de gesprekspartners rond de tafel om in te zetten op en aan de slag te gaan met zelfregulerend leren. Het panel ziet dat het docententeam zoekende is naar manieren om hierop in te zetten.

“Ook op eigen tempo dingen kunnen verwerken. Tempo lessen is gemiddelde, bij video mogelijkheid om dat zelf in te schatten. Zo komen ze voorbereid naar het labo. Op die manier kan complexiteit van opdrachten verdeeld worden: eerst software, dan machine, dan combinatie.” (docent)

Het panel ziet het dan ook als een eerste laagdrempelige stap voor de opleiding om te verkennen wat docenten reeds doen hieromtrent en hierover het gesprek met elkaar te stimuleren. Het delen van best practices is daar een voorbeeld van. Het ontwikkelen van een kader hieromtrent, kritisch kijken hoe de opleiding dit binnen haar context kan uitbouwen en nagaan welke structurele afspraken op opleidingsniveau naar docenten gemaakt moeten worden en welke verwachtingen naar studenten toe gesteld worden, ziet het panel als een volgende stap. Daarnaast lijkt het voor het panel zinvol om ook over het muurtje te gaan kijken bij andere opleidingen die dit reeds vorm hebben gegeven.

“We overleggen te weinig, dat kan beter. [...] Ook richtingoverschrijdend moeten we meer doen. Informele babbels zijn nodig.” (docent)

Het werkveld geeft tijdens het gesprek aan een rol te willen spelen in het geven van goede voorbeelden, getuigenissen en waarom bepaalde theorie of zaken belangrijk zijn die gegeven wordt. Het panel ziet kansen om dit vanaf fase 1 al te stimuleren en het werkveld een rol te laten spelen. Bv: hoe wordt wiskunde ingezet in het werkveld? Hoe wordt dat toegepast? Het panel raadt dan ook aan de maatschappelijke relevantie van leerinhouden te kaderen en in te zetten op authentieke leersituaties vanaf fase 1.

“Ik vind het ook belangrijk als docent om te kunnen zeggen dat je iets niet weet. Je kan dan zeggen om het op te zoeken of hen de juiste platformen aan te bieden. Levenslang leren is op zoek gaan naar juiste info en bronnen.” (docent)

Het werkveld geeft aan dat zelfregulerend leren ook belangrijk is na het afstuderen. Studenten die tijdens hun opleiding hier actief aan gewerkt hebben, starten met een voorsprong in het werkveld.

---

*“Een student moet beseffen dat hij niet alles weet wanneer hij afstudeert. Studenten en later alumni willen hogerop geraken. Zij engageren zich dan meestal ook voor opleidingen. Niet alles weten is geen probleem, maar je moet ervoor open staan.”
(werkveld)*

Aanvullend ziet het panel kansen om m.b.t. zelfregulerend leren een groeipad te definiëren over alle fases heen. Studenten geven immers aan dat het hen kan helpen in projecten: bijv. door ook het proces in team te evalueren en/of medestudenten te evalueren. Het doel zou moeten zijn: studenten laten reflecteren over hun handelen, over het handelen van het team, ... Het panel raadt de opleiding aan om zich onderwijskundig te laten ondersteunen. Docenten geven dit immers ook aan.

3.4. Focusthema: Onderzoek en onderwijs hand in hand

De opleiding vraagt zich af op welke manieren onderzoek meerwaarde kan bieden in het onderwijs. Ze vraagt aan het panel om mee te bekijken hoe onderzoek een wezenlijk onderdeel kan vormen voor het leerproces van de student zonder de finaliteit van het niveau 6 uit het oog te verliezen.

Uit de gesprekken komt naar voor dat de opleiding de studenten al van in het begin tracht in contact te brengen met resultaten uit onderzoek, en ruimer, door hen ook te laten deelnemen aan onderzoeksprojecten. Concreet zijn er in het curriculum een aantal OPO waar studenten een nieuwsgierige en onderzoekende houding aan de dag moeten leggen. Deze OPO moeten hen in staat stellen om een brede basis te leggen, van waaruit ze dan in een project kunnen instappen om dit verder uit te bouwen. Het panel raadt de opleiding aan om het belang van de onderzoekende houding nog meer te expliciteren in het curriculum en de linken naar onderzoek duidelijker te maken, zodat de bewustwording van studenten start van bij het begin.

“Binnen “Projecten 1” en “Projecten 2” worden studenten losgelaten op project met ondersteuning door docenten met ervaring. Zo krijgen studenten mogelijkheid om een eigen gedachtengang eigen te maken.”(docent)

Nadat die brede basis er is, wordt de student verder uitgedaagd om er actief mee aan de slag te gaan. Tijdens het OPO “Bachelorproef” zet de opleiding bewust in om de koppeling te maken met onderzoeksprojecten, al dan niet met deliverables als eindproduct. De student krijgt een probleemstelling voorgelegd en moet dan een onderzoekende houding aan de dag leggen om hierop een antwoord te formuleren. Dit ziet het panel als sterk punt van de opleiding.

“We krijgen wel wat aangereikt over wat er kan, maar we moeten wel zelf onderzoeken en kritische houding hebben over wat er lukt.” (student)

“Onderzoekend en probleemoplossend liggen vaak dicht bij elkaar. Onderzoek in de vorm van probleemoplossing is erg aanwezig.”(docent)

Tijdens de gesprekken komt eveneens naar voor dat meerdere docenten zowel lesgeven als onderzoek doen. Dit is een grote meerwaarde. Echter halen de docenten ook aan dat het niet altijd even evident is. Ook het verspreiden van de onderzoeksresultaten verloopt minder vlot dan het team zou willen.

“Veel docenten doen nu minder onderzoek omdat de combi met lessen niet even evident is om deel te nemen aan vergaderingen.” (docent)

Het panel ziet hier een ontwikkelkans voor de opleiding. Het creëren van een visie op onderzoek en de ontwikkeling van een kader hierrond, geeft docenten ruimte om aan onderzoek te doen en dit te implementeren binnen het onderwijs.

Uit de gesprekken komt naar voor dat het team ziet dat er sterker ingezet kan worden op onderzoek en dat het een meerwaarde is om ook meer buiten de eigen veilige omgeving te gaan. Vanuit dit besef ziet het panel de kans voor de opleiding om hier sterker op in te zetten. Aan de hand van samenwerkingsverbanden met andere hogescholen kan een netwerk ontstaan waarbinnen er samen onderzoek gedaan kan worden. Docenten geven zelf ook aan dat ze een meerwaarde zien om ook partners van niveau 7 te betrekken.

“We vinden te veel apart het warm water uit.”(docent)

Om de integratie van onderzoek in onderwijs vlotter te laten gaan, raadt het panel aan om initiatieven op te zetten waarbij onderzoekers de mogelijkheid hebben om hun resultaten voor te stellen aan de opleiding. Hiervoor kunnen ook het werkveld en alumni ingezet worden, zodat ook actuele topics hun weg vinden.

“Wij halen veel uit persoonlijke contacten om projecten in te dienen.”(docent)

---

4. Ambities van de opleiding

De opleiding gaat de examenkansen voor het **OPO “Bachelorproef”** op elkaar afstemmen, zodat er **2 volwaardige examenkansen** zijn voor beide zittijden. Deze wijziging zal doorgevoerd worden op unitniveau en plaatsvinden vóór de aanvang van academiejaar 2024-2025 (Quick fix). Tevens gaat de opleidingen de **evaluatiecriteri**a voor dit OPO **aligneren met het verdiepend niveau van het leerresultatenkader**.

Dit leerresultatenkader zal door de opleiding nog **verder verfijnd** worden, zodat de aspecten van More Professional geïntegreerd worden en de **link tussen onderwijs en onderzoek** helder wordt. Binnen dit leerresultatenkader zal ook de onderzoekende en kritische grondhouding van studenten een duidelijke plaats krijgen. Op deze manier kan het leerresultatenkader fungeren als **rode draad** in de opleiding en ingezet worden als werkinstrument. Ook het **toetsbeleid** zal in deze beweging verder geconcretiseerd worden.

De opleiding wilt eveneens nog meer inzetten op **authentieke leersituaties** om de motivatie bij studenten te vergroten. Ze heeft hierbij de ambitie om het werkveld maximaal te betrekken om studenten ook duidelijk de link te laten leggen en de toepasbaarheid van theoretische OPO (zoals bv wiskunde) helder te schetsen.

Samen met het werkveld wilt de opleiding ook **haar (naams)bekendheid vergroten**. Ze ziet hiervoor opportuniteiten bij initiatieven van het werkveld waar secundaire scholen betrokken worden. De opleiding gaat hier met de adviesraad een concreet actiepunt van maken, zodat studiekeizers een duidelijk beeld krijgen van de opleiding en starters heldere verwachtingen hebben.

5. Bijlagen

5.1. Samenstelling panel

Voor de onderwijsspiegel werkt Thomas More met een panel bestaande uit een voorzitter, vertrouwd met het hoger onderwijs, een domeindeskundige, actief (geweest) in eenzelfde of een verwante opleiding, een werkveldvertegenwoordiger, een student en een interne onderwijsdeskundige.

De leden van het panel zijn in elk geval onafhankelijk aan de opleiding. Zij zijn noch als begeleider/coach, noch als docent of evaluator, noch als student betrokken bij de opleiding.

Samenstelling van het panel voor de opleiding Ontwerp- en Productietechnologie:

- Elfriede Heinen, voorzitter. Elfriede Heinen was tot mei 2018 onderwijskundig consulent bij de federatie van het katholiek hoger onderwijs in de Franstalige gemeenschap en is (gewezen) vice-president en lid van AEQES secretariaat en ze is voorzitter van het Comité Organisateur des Instituts Saint Luc in Brussel.
- Tom Van Beneden, domeindeskundige. Tom Van Beneden is sinds 2016 lector in de opleiding Industriële wetenschappen & technologie aan de Hogeschool Vives te Kortrijk. Sinds 2020 is hij opleidingshoofd van de bacheloropleidingen Ontwerp- en productietechnologie en Elektromechanica.
- Peter Perremans, werkveldvertegenwoordiger. Peter Perremans heeft gewerkt voor Sirris (onderzoekscentrum) en Agoria (werkgeversfederatie) en is op deze manier met heel wat bedrijven uit de doelgroep van de opleiding Ontwerp- en Productietechnologie in contact gekomen. Verder heeft hij nog gewerkt bij Asco Industries en is hij sinds juni 2017 CEO bij Melotte in Zonhoven, beide bedrijven uit de doelgroep. Deze loopbaan maakt dat hij een goed zicht heeft op de noden van de doelgroep.
- Ilse Van de Plas, intern onderwijsdeskundige. Ilse Van de Plas is master Pedagogische Wetenschappen. Sinds 2012 is ze medewerker van de Dienst Onderwijs en onderwijsondersteuner binnen Thomas More.
- Ottelien Janssens, student. Ottelien Janssens is student bachelor in het Bedrijfsmanagement aan Thomas More. Ze is tevens voorzitter van de Algemene Studentenraad van Thomas More.

5.2. Programma bezoek

- 08.30-08.50 uur | Voorbereiding panel
- 09.00-09.15 uur | Toelichting door de opleiding
- 09.15-10.15 uur | Profiel van de opleiding
Kern: Welke accenten moet de opleiding leggen op korte en lange termijn? Wat is het gewenste toekomstige profiel van de opleiding/afgestudeerde voor de verschillende stakeholders?
- 10.15-10.45 uur | Debriefing
- 10.45-11.45 uur | Zelfregulerend leren

Kern: Hoe kan de opleiding de studenten helpen te komen tot een optimaal evenwicht tussen contactonderwijs en zelfstandige leermomenten? Hoe kan de student tijdens het leerproces bewust gemaakt worden van eventuele tekorten zonder hier een effectief evaluatiemoment aan te koppelen?

- 11.45-12.15 uur | Debriefing
- 12.15-13.30 uur | Lunch; Bezoek aan de infrastructuur
- 13.30-14.30 uur | Onderzoek en onderwijs hand in hand
Kern: Op welke manier kan onderzoek een meerwaarde betekenen voor het onderwijs? Hoe kan onderzoek een wezenlijk onderdeel vormen van het leerproces zonder de finaliteit van het niveau 6 uit het oog te verliezen?
- 14.30-15.00 uur | Debriefing
- 15.00-16.00 uur | Eindniveau
Kern: Kan de opleiding het niveau 6 en de professionele oriëntering van haar afgestudeerden garanderen? Zijn ze voorbereid op de start als beginnende professional? Voorbereid als startende professional? Voldoende sterke basis op vlak van vakkennis en vaardigheden? Mee met evoluties in het veld?
- 16.30-17.30 uur | Intern overleg
- 17.30-18.00 uur | Terugkoppeling

5.3. Beoordeling niveau 6 Vlaamse kwalificatiestructuur en professionele oriëntering

Thomas More bewaakt het eindniveau van de opleidingen via verschillende invalshoeken en betreft op die manier alle relevante stakeholders bij deze beoordeling.

BEVRAGING VAN WERKVELD

Dit geeft een indicatie van de tevredenheid van het werkveld over de afgestudeerden/studenten vlak voor het afstuderen. De bevraging peilt naar algemene tevredenheid over de afgestudeerden als startende professional; de vakkennis en vaardigheden; het probleemoplossend vermogen; de professionele houding en attitude, en de mate waarin de afgestudeerden mee zijn met de evoluties in het domein.

DE OPLEIDING EXPLICITEERT OP WELKE MANIER ZE HET EINDNIVEAU VAN HAAR STUDENTEN BEOORDEELT

De opleiding Ontwerp- en productietechnologie beoordeelt het eindniveau van de studenten via het OPO "Bachelorproef"

AFTOETSEN VAN DE TOETSING DOOR EEN MEDEWERKER VAN HET TEAM ONDERWIJS

De onderwijsdeskundige in het panel onderzoekt ter voorbereiding van het bezoek de beschikbare documenten in verband met de beoordeling van het eindniveau: o.m. de ECTS-fiches, handleiding, evaluatieformulieren, producten van eindtoetsing.

De belangrijkste vaststellingen vanuit dit vooronderzoek zijn:

- De opleiding heeft een profielbeschrijving van hun startbekwame professional.

- De opleiding beschikt over een leerresultatenmatrix en toetsmatrix, waarin verwezen wordt naar de aftoetsing van alle DLR op verdiepend niveau in het OPO Bachelorproef.
- De opleiding beschikt over uitgebreid instrumentarium voor de begeleiding en toetsing van het OPO Bachelorproef
  - Rubrics voor de beoordeling van de deelfacetten in het OPO Bachelorproef.
  - Richtlijnen voor zowel docenten, studenten als werkveld waarin de verwachtingen t.a.v. alle betrokkenen uitgebreid beschreven worden.
- Uit de werkveldbevraging komt naar voor dat het werkveld 'algemeen erg tevreden is over de opleiding'.

ECTS fiche OPO Bachelorproef

- In de ECTS-fiche worden 4 leerdoelen vermeld en vervolgens vaardigheden van de beginnende beroepsbeoefenaar beschreven. Er wordt geen leerdoel vermeld dat verwijst naar/gelieerd is aan de attitudes die o.a. in de stage beoordeeld worden.
- De informatie op de ECTS-fiche m.b.t. weging van de onderdelen in het eindcijfer is niet consistent met de info vermeld in de stagerichtlijnen wat betreft de 2° examenkans.

Beroepstaken/producten:

- De producten in kader van de eindtoetsing zijn representatief voor op de beroepstaken van een beginnende professional. Studenten gaan aan de slag met een reële onderzoeksvraag van een bedrijf of de onderzoeksgroep verbonden aan de opleiding.
- De producten in kader van de eindtoetsing weerspiegelen de verwachtingen voor niveau 6. Ze bevatten voldoende elementen die aansluiten bij de descriptoren van dit niveau: zelfstandigheid/ autonoom handelen & initiatief - verantwoordelijkheid – complexiteit/gespecialiseerde context eigen aan het werkveld.
- Studenten worden gestimuleerd om in bij de Bachelorproef autonoom aan de slag te gaan
- De opleiding baseert zich op meerdere 'producten' (stage, productrealisatie, presentatie, jury, administratieve taken en tussentijdse presentatie) om een uitspraak te doen, wat de betrouwbaarheid en validiteit ten goede komt

Beoordelingskader:

- Voor de beoordeling van de verschillende 'producten' zijn beoordelingsformulieren uitgewerkt met duidelijk beschreven criteria. De beschrijving van de gedragsindicatoren lijken hanteerbaar.
- Er zijn criteria voor de beoordeling van het niveau van de studenten. In deze beoordelingsinstrumenten ontbreekt echter een zichtbare koppeling met de DLR. Er wordt in de formulieren en ECTS-fiche gesproken over vaardigheden van de beginnende beroepsbeoefenaar. De indicatoren op verdiepend niveau uit de leerresultatenmatrix zijn hierin niet herkenbaar aanwezig.
- O.b.v. de leerresultatenmatrix worden alle DLR/OLR afgetoetst, o.b.v. de weging van de onderdelen is dit geen garantie voor de 2° examenkans (beoordeling door bedrijfspromotor en administratie wordt niet meer in rekening gebracht)
- De opleiding gebruikt een uitgebreid, gedetailleerd rekenblad om tot berekening van voorstel voor eindcijfer te komen.

Dashboard

- In dashboard is de spreiding van de cijfers voor het OPO Bachelorproef terug te vinden voor meerdere academiejaren.
Uit de spreiding van de cijfers kan opgemaakt worden dat er voldoende gediscrimineerd wordt tussen studenten.

BEOORDELING VAN EINDPRODUCTEN EN GESPREK MET RECENT AFGESTUDEERDEN TIJDENS HET BEZOEK

Het panel ging het gesprek met

- pas afgestudeerden over hun eindbeoordeling;
- werkveldvertegenwoordigers over hun ervaringen met pas afgestudeerden;
- docenten over de eindtoetsing in het algemeen.

Tijdens het gesprek kwamen volgende aspecten aan bod: begeleiding, de effectiviteit in functie van het beroep, ervaringen als startende professional ...

Het panel heeft vooraf ook de producten van eindtoetsing van een aantal pas afgestudeerden onderzocht.

5.4. Descriptoren van het Vlaams kwalificatiekader niveau 6

KENNIS EN VAARDIGHEDEN

- kennis en inzichten uit een specifiek domein kritisch evalueren en combineren
- complexe gespecialiseerde vaardigheden toepassen, gelieerd aan onderzoeksuitkomsten
- relevante gegevens verzamelen en interpreteren, en geselecteerde methodes en hulpmiddelen innovatief aanwenden om niet-vertrouwde complexe problemen op te lossen

CONTEXT, AUTONOMIE EN VERANTWOORDELIJKHEID

- handelen in complexe en gespecialiseerde contexten
- functioneren met volledige autonomie en een ruime mate van initiatief
- medeverantwoordelijkheid opnemen voor het bepalen van collectieve resultaten

CONTACT

Hilde Jansen | Opleidingsmanager
Hilde.jansen@thomasmore.be
Tel. + 32 15 68 83 75

VOLG ONS

www.thomasmore.be
fb.com/ThomasMoreBE
#WeAreMore

THOMAS
MORE